

[Gunhild Due.]

men nedsættelse af basisprisen og bortfald af gødningstilskud er vel nok små fremskridt, som vi da kan hilse velkommen. Men ellers er der vel mest tale om, at man opret holder de nuværende tilstande med lidt lapperi hist og her. Jeg kan være tilfreds med, at der skal bruges midler til kvalitetsfremmende foranstaltninger, der skal også bruges noget til propaganda for gartneriprodukter. Man må vel nok erkende, at den bedste propaganda, der gives overhovedet, er en bedre kvalitet, altså også dette, at man får gartneriprodukterne friske frem til forbrugerne, det kan det jo somme tider knibe med. Jeg tror egentlig, det virker mere fremmende end mange og dyre reklamefremstød for forbruger på disse områder.

Samtidig kan jeg ikke tilbageholde et suk over vores indviklede levnedsmiddellovgivning, der snarere hæmmer end fremmer f. eks. udvikling og salg af nye mejeriprodukter. Var det ikke snart på tide, at vi fik en levnedsmiddellovgivning, forenklet og samlet under én minister? Det gælder også med hensyn til holdningen over for forbrugeren. Jeg tænker her på de mange forskellige slags datomærkninger og vareoplysninger, der gives forbrugeren. Det er efterhånden en jungle at hitte ud af. Jeg var derfor vældig glad for at høre hr. Niels Eriksens bemærkninger om levnedsmiddellovgivningen, og jeg håber meget, at der snart må ske noget på det område. Det er tiltrængt, og problemet har været rejst gang på gang herinde i form af spørgsmål og ved forskellige andre lejligheder.

Færdes man blandt landboere, eller træffer man dem ved møder, undgår man ikke at mærke en stor bitterhed og en vis forurettethedsfølelse hos mange af dem. Jeg kender naturligvis baggrunden for den og ved, hvor hårdt man har det i mange landbohjem, men jeg har alligevel ofte tænkt på, at en del af forurettethedsfølelsen vel nok stammer fra et udbredt ukendskab til, hvordan andre har det, og hvordan det store flertal i byerne lever. Jeg kunne ønske, at noget af denne bitterhed kunne frugtbargøres i en solidaritetefornemmelse eller holdning over for de mange andre grupper i samfundet, der også lider under strukturændringer, enten det så er småhandlende eller arbejdere, der ofte må stille sig om fra én slags arbejde

til en anden og måske oven i købet må flytte fra sted til sted for at blive ved med at kunne forsørge sig selv, en solidaritetsfølelse over for de mange andre, som f. eks. også har en lang og dårligt betalt arbejdsdag. Tænk kun på fabrikarbejdernes blandt kvinderne inden for lavtlønsområdet. Når de skal passe deres arbejde på fabrikken samt deres hjem, så er deres slid ikke mindre, end nogen landbrugers er det.

Nu er man netop i landbrugskræde ved at få øjnene op for eller snarere ved at stille krav til samfundet om sociale og revalideringsmæssige tilbud i anledning af strukturændringerne, og jeg er helt enig heri og vil støtte det til enhver tid, men jeg havde egentlig gerne set, at denne lidt nye sociale interesse og forståelse var kommet noget før man selv blev ramt på egen krop; det ville have været hyggeligt, om den solidaritet, man ønsker fra samfundets side over for landbruget — og som jeg også mener at samfundet skal vise landbruget — også ville slå igennem hos landbrugerne selv i forhold til andre samfundsgrupper.

At der mangler noget her, åbenbarede sig eksempelvis, da man vedtog ændringen til arbejdsløshedsforsikringsloven, hvor der indførtes særlig favorable ordninger for landbrugere o. lign., medens man ikke fandt det nødvendigt at protestere mod, at arbejderne skulle have dobbelt så lang karenstid i arbejdsløsheds-kassen som landbrugerne. Det er den slags oplevelser, som egentlig er så skuffende, men ikke særlig nye.

Selve forslagene må vi se på i udvalget. Der er i hvert fald ikke tale om den tiltrængte fornyelse inden for landbrugspolitikken, som er så ønskelig, men vi skal se sagligt på dem.

Hanne Reintoft: Da afsætningen af landbrugsvarer begyndte at volde vanskeligheder sidst i 1950'erne, måtte de danske forbrugere betale stigende priser for fødevarerne, og storlandmændenes kornproduktion blev begunstiget med et prisniveau for korn, der kom til at ligge himmelhøjt over importprisniveauet. Statstilskud og hjemmemarkedsordninger har fra 1960 til 1968 givet en støtte til landbruget på godt 9 milliarder kr.

Ved medlemskab af fællesmarkedet skulle hjemmemarkedsordningerne og statstilskud-